

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. I kor. Egy hóra. I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolvasó szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és lapigazgatók:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 48. szám.

Adóemelés előtt.

Debreczen, szept. 14

Jelszavaktól visszhangzik most a Kárpátoktól az Adriáig minden. Tengődik, nyomorog, sir, jajgat mindenki. Az állam főtisztviselőjétől a napidijásig, a nagykereskedőtől a szatócsig, az ezer munkást foglalkoztató gyárostól a két keze munkájára utalt kisiparosig, mindenki elégedetlen a viszonyokkal. Megcsappannak a kereseti viszonyok, megnehezül a megélhetés.

Ily körülmények egy ország teljes elpusztulását jelenthetik, ha el nem következik egy komoly, számító agy, egy tisztességes szándékokkal eltelt kormányzás ideje. A mostani körülmények, a koalíció politikája pedig legkevésbé sem jogosít annak föltevésére, hogy kivezérli az országot abból a rettenetes anyagi zűllésből. Ezt remélni legalább is oly oktalanság, mint bizni abban, hogy a nap egyszer nyugaton kel. Az ellenkezőjét azonban tények bizonyítják. Nem ellenzéki voltunk készlet annak kimondására, hogy a koalíció mostani politikája egyenesen, habár nem

szándékosan, az ország anyagi helyzetének teljes aláásására irányul. A tények bizonyítják ezt, a napról-napra kétségbeesítő félremagyarázhatatlansággal elének táruló tények. A lakosság anyagi viszonyainak szomorú állapota szorosan összefügg az államháztartás bajaival. Annyi mindenféle kapcsolatban áll az állam a lakosaival, hogy azok nyomorát csak a helytelen államgazdálkodásra lehet visszavezetni. Ily általános pangás minden téren csak egynéhány évtizeddel ezelőtt volt: a Tisza-Kálmán-éra idején. Akkor a veszedelem azonban hamarosan elmúlt, s ha ideig-óráig megrázkódtatták az országot, csakhamar beállott a javulás.

Erre azonban nem lehet mostan semmi remény. A politikai rendszer egyre nagyobb, egyre súlyosabb áldozatokat követel. Csaknem mindennap újabb csapás éri a külföldön a magyar állampapírokat. Azok árfolyama egyre alább száll, hitelképességünk egyre redukálódik. A német pénzpiac bizalmatlankodása újabban rideg elzárkózásra változott, a francia tőkét pedig csak horribilis áldozatok árán

szerezheti meg a koalíció, ha ugyan megszerzi. Kivülről nem kapunk pénzt, mert nagyon jól ismerik pénzügyaink silányságát, belülről meg eo ipso nem találhatunk segélyforrást. Volna ugyan egy mód az elmérgesedett bajok orvoslására: az **önálló vámterület és a nemzeti bank fölállítására**. Ez a mentőhorgony azonban, amelybe összpontosította minden magyar reményeit, többé nem létezik. Elalkudta a függetlenségi párt, vezérei és a koalíció többi pártjainak nyomása alatt visszavonhatatlanul, mindörökké. Ez a két intézmény, amelynek létesítését különben állami önállóságuk kidomborítása is multhatatlanul megköveteli, ellensúlyozta volna azokat a terheket is, amelyeket a kormány a jövőben készül az állam vállaira rakni, főként az osztrák követelések kielégítése és igen kis részben a nálunk való multhatatlanul szükséges munkák fedezésére.

Ez a kiút nem létezik többé. Marad tehát a másik mód, a régi rendszer, a rossz, a kárhózatós: az **adóemelés**. Bekövetkezik ez kétségtele-

A pipás „Angyal.”

A szekér elé fogott két szürke, türelmetlenül kaparta patájával a földet s időnkint hangos, elégedetlen nyerítéssel adtak kifejezést annak, hogy nem szeretnek sokáig egyhelyben vesztegelni; mire a szekérhez támaszkodó Angyal uram egy-egy barátságos ostorlegyintéssel felelt.

A széles falusi utcza a kora reggeli óra daczára, már kezdett megélnkülöni. Itt is ott is kinyílt a kapu melletti alacsony ajtó és mosdatlan csemeték hadától kísért kíváncsi nénemasszonyok bujtak ki rajta.

Kati néne, kinek tömzsi, alacsony természetében már szörnyen ágaskodott a kíváncsiság, odaoldalgott a szekérhez és megszólította a nyugodtan pipázó atyafit:

„Hát mégis elviszi kend?”

„Viszom!”

„Ur lesz belőle ugye?”

„A’ bion!”

„Sok pizibe fog kendnek kerülni!”

„Majd ad az Isten!”

Kati néne még egy pár kérdést kockáztatott, de miután mindegyikre ilyen gyéren jött a felelet, csüggedten vonult vissza.

Hát már hiába! Ha Angyal uramnak pipa van a szájában, a jó Isten se csikar ki belőle egy hosszú mondatot. Miután pedig Angyal uram oly elválaszthatatlan vala a pipájától, mint pap az olvasótól, ergő nem is tartozott ő kelme a beszédes emberek közé. Egő pipával a szájában feküdt le és egyszerre aludtak el mindketten. Reggel pedig szóba se állott senkivel, mig egy pipa dohányt el nem szitt, még az Atyauristennel sem. (Mert a „miatyánkot” is csak aztán mondta — ha mondta.) Nem is hívták a faluban másképp mint: „Pipás Angyal”-nak. Ha megkérdezték kivel járt, azt mondta: „kettőn vótunk, én mög a pipám.” Szinte lelkes lénynek tartotta a jámbor. A nénemasszonyok ezalatt összesugtak a ház előtt. Kati néne vitte a szót. Ő tudott a legtöbbet.

„Elviszik a kis Angyal Petit a városba, tanulni; nagyon jó feje van a gyerekeknek a tiszteletes is mondta, tán még a rektornál is többet tud! De csak jönne mán a komámasszony, hogy meglehetne tudni valamit.

Mikor aztán feltűnt a kapuban, egyszerre megrohanták. Ha száz nyelve lett volna, akkor se tudott volna, arra a sok kérdésre megfelelni.

„Hol van a Petike?” kérdezte végre. „Az ólba van a lelköm — felelte Angyalné kisirt szemeit törülgetve — a Riskátul bucsuzik a lelköm.” — És mintegy igazolásul kihallatszott az ólbul a Riska téhen szomorú böge. Nyilván fájt érző keblének a bucsuzás.

Végre megjelent a nap hőse is, okos szemű, erős, barna fiúcska. Az asszonyok ölbekapták, majd agyonszorongatták a nagy szeretettől, a mosdatlan gyerkőccsoport pedig, tátott szájjal állotta körül. Milyen szép ünneplő ruha van rajta, pörge kalap a fején! Amint nagy büszkén lépked, még az is meglátszik, hogy vadonatúj csizmáskája talpába két sor gyönyörű, fényes szög van beverve. Nagy sor ám az! Mert tudnivaló, hogy Mihály varga, csak megkülönböztető tisztelete jeléül ragadtatja magát ilyen fényezésre! Majd urfinak szólították a nagy bámulattól!

Angyal uram ezalatt felcsehelt az ülésre. „Mennénk tán” szólott le egykedvűen.

Mikor aztán Peti urfi látta, hogy komoly a dolog, megfeledkezett új méltóságáról, meg a fényes szögekről és pityeregve kapaszkodott az anyja kötényébe. Az fölkapta, összecsókolta, s megtörülte

Kávé több mint **30 fajta**, gyors pörkölőnkön
azonnal megpörköltve kapható
Deutsch Albert és fia és **Deutsch Lajos**
Hatvan-utca 9. főszekereskedéseikben. Piac-utca 38.

Pelczéder Agoston volt a második szónok. A hivatalos Magyarország, — szólott — összeházasodott a csuhás szoknyával, a katolikus nemesség a pénzes zsidókkal karöltve támogatja a klerikális uralmat.

A gyűlés végén *Weltner* Jakab elnök azt indítványozta, hogy válaszul a csuhások és az elbutított nép jubileumi ünnepeire, üdvözlje a magyar munkásság nyolcvanéves születésnapja alkalmából a kiátkozott Tolsztojt.

A reakció nem gyermekmesé!

A nyolcadik katolikus nagygyűlést az Ipar sarnokban nyitotta meg *Zichy János* gróf nagy közönség jelenlétében. A közönség: grófok, püspökök, parasztok, parasztasszonyok.

Majláth József gróf volt az első szónok. Hosszasan és igen virágosan beszélt a gróf.

— *Ime tagadják, —* mondotta többek között, — hogy a klerikalizmus és a reakció mind csak gyermekmesé. Van jogos reakció is. Ebből az alkalomból legyen szabad egy eseményre emlékezni, amely ma reggel jutott tudomásomra. — Egy indokolatlan és tapintatlan támadás érte a katolikus egyházat és társadalmat. A vallás- és közoktatásügyi minisztériumnak egy volt tisztviselője, *Zsilinszky*, (*Abcug, le vele!*) olyan kijelentéseket tett, melyeket nem lehet szó nélkül hagyni. Ez nem az a hely, ahol mi polémiába éreszkedhetünk, mi mindig a tárgyilagosság kereteiben mozgunk, de két dolgot fel kell említeni és ezt felelet nélkül nem hagyhatom. Az egyik az, hogy azt állította, hogy a pápa ő szentsége idegen.

Csak arra akarok utalni, hogy a történelem tanúsága szerint *Astrik* hozta az első koronát a magyar királynak. Aki a koronát hozta, az nem lehet idegen. De hivatkozom egy koronatanura és ez *Bismarck*. Az, aki azt mondotta, hogy a pápa nem idegen Németországban, mert otthon hívei vannak.

A másik vonatkozik a házasság szentségére. Miután *Zsilinszky* és társai nem tartják a házasságot szentnek, hogy janak bennünket békében, bele ne avatkozzanak a mások dolgaiban.

Ezután a pápának és a királynak hódoló táviratot küldtek.

Összeütközések.

A rendőrség a tegnapi napra nagy előkészületeket tett és csak ennek köszönhető, hogy a katolikus körmenet és a szociáldemokraták között véres összeütközésekre nem került a sor. Még is 15—20 sebesült és 40—50 letartóztatás történt.

Már a délelőtti órákban történt az első összeütközés. A Rókus kórház kápolnájából egy 30 vidéki emberből álló bucsumenet jött ki. A kápolna előtt 4 munkásember feltartóztatta őket.

Előbük álltak és szidalmazták őket. — Ne járjatok templomba, — kiabáltak, — ne hallgassatok a papokra, azok csak bolondítják a népet!

Le is köpték a menetet. Már verekedésre került a dolog, amikor több rendőr érkezett a helyszínre, a dühöngő munkásokat elfogták és bekisérték a IV. kerületi kapitányságra. Itt megállapították, hogy az illetők Nagy András napszámos, Nagy István kocsis, Nagy Lajos és Gál Ferenc boltiszolgák.

Igazolás után elbocsátották őket, de

vallásháborítás címén megindították ellenük az eljárást.

A már tegnap kiadott jelszó az volt: — Népgyűlés után menjünk az *Andrássy-utra*, nézzünk szembe a csuhásokkal!

Egy csoport az *Aréna* ut és *Fasor* sarkán haladt lármázva az *Andrássy* ut felé, a rendőrség a tüntetőket szétugratta, ez alkalommal több sérülés és előállítás is történt.

Amerre az encharistikus menet elhaladt, a szociálisták mindenütt guayos kiáltásokkal, szidalmakkal illették őket, a rendőrség pedig állandóan a tüntetőket kergette.

Nagyobb összeütközések voltak a *Bulyovszky*-, *Bajza* utcák sarkán, a *Köröndön* és a *Bazillika* előtt, ahol mindenütt letartóztatások történtek.

A mentők a sok sebesült közül négyet vettek ápolás alá, ezek *Soloris* Sándor munkás, *Kais* Vitus munkás, *Molnár* I. János és *Szabó* III. Károly rendőrök.

A VI. kerületben 27, a VII. kerületben 9 egyént állítottak elő, valamennyit igazolás után elbocsátották.

Dicsőfi József korteslevele.

A püspökválasztás izgalmából.

A „*Debreczen*” című lap hasábjain egész cikksorozat jelent meg a püspökválasztási mozgalmakról, a „*Debreczeni Protestáns Lap*” szerkesztője volt egyik kedvenc tárgya a közleményeknek. Midőn *Fereny Gyula* dr. ur lapjában arra hivatkozott, hogy *Dicsőfi József* ur a maga érdekében választásának könnyítése végett leveleket ír széjjel, ezt hazugságnak bélyegezték. Mi ilyen korteslevélnek birtokában vagyunk régóta s az ismételt sértések arra indítanak, hogy egy ilyen levelet az igazság érdekében közöljük. A levél szövege következő:

Tekintetes *Kovács György*
földbirtokos urnak,

Tiszafüred.

Kedves Barátom!

Bizonyosan olvastad, hogy a közelgő püspökválasztás alkalmából forgalomba hozták az én szerényke nevemet is. Mint volt tanuló társamhoz és régi barátomhoz fordulok bizalmasan, hogy ha ellened nincs, légy szives ügyünket a törvényes formák közt támogatni; de csak úgy, ismétlem, ha nincsen meggyőződésed ellen! Szives értesítéset kerí igaz barátod
Dicsőfi J.

Debreczen, 1908 VI 8.

Az általam alóírt helyen és napon 357/1908 ügyszám alatt felvett jegyzőkönyv alapján bizonyítom, hogy az általam személyesen ismert *Dicsőfi József* református lelkész és egyházkerületi főjegyző, debreczeni lakos (*Széchenyi* utca 4. sz.) elismerte előttem, hogy az előző oldalon levő névaláírását sajátkezűleg tette. Kelt Debreczenben ezerkilencszáznnyolc (1908) évi augusztus hó tizedik (10) napján *Dr. Galánffy János* kir. közjegyző.

Nagy vasuti szerencsétlenség a fővárosban.

Összeütközött tehervonat.

Négy sebesült.

Riasztó hírek terjedtek el tegnap a fővárosban egy vasuti szerencsétlenségről, amely a főváros területén a Keleti Pályaudvaron, a ruggyanta gyár közelében történt. A szerencsétlenségben még szerencse volt, hogy az összeütköző gyorsvonatba egy hálókocsi volt bekapcsolva, mely megrongálódott ugyan, de azok, akik benne voltak, nem sérültek meg, az összeütközés erejét pedig annyira gyöngítette, hogy az utána következő másodosztályu kocsinak már baja nem történt. Ha ez a körülmény nincs, a szerencsétlenség sokkal nagyobb arányu lett volna.

(A hibás szemafor.)

A Kassáról érkező 1501. számú gyorsvonatnak 1 óra 55 perckor kellett volna a keleti pályaudvarra beérkezni. A gyorsvonaton azonban annyi volt a bel- és le szálló utas az összes állomásokon, hogy óriási késéssel érkezett. Csak 2 óra 20 perckor jelezték a keleti pályaudvarra, hogy a gyorsvonat *Kőbánya* állomáson keresztülhaladt.

A gyorsvonatot *Zádori Bertalan* mozdonyvezető vezette és fűtője *Hell Márton* volt. A 11-ik és 12 vasuti szelvények között, a negyedik vágányon, amelyen a gyorsvonat teljes menetsebességgel, tehát óránként 60 kilométer sebességgel haladt, abban az időben a 312. számú tolatóvonat dolgozott. A tolatóvonat egy podgyászszállító kocsiból, két harmadosztályu személyszállító kocsiból és a mozdonyból állt, amelyen *Balla József* mozdonyvezető és *L. Kovács János* fűtő volt. A tolató vonat nem kapott jelt a vágány elhagyására és azon vesztegelt.

A szemafor szabadra állt, a gyorsvonat teljes sebességgel jött, a szerencsétlenség színhelye előtt kanyarulat van, a gyorsvonat vezetője csak akkor látta meg a tolatóvonatot, mikor már közvetlen előtte volt, alig maradt annyi ideje, hogy fékezzen.

(Az összeütközés.)

A következő pillanatban megtörtént az összeütközés. A két gép a szó igazi értelmében egymásba furódott és pozdorjává tört. — A tolató podgyázkocsija a mozdony tetejére torlódott, felfordult; tengelye égnek meredt. Az utána következő harmad osztályu kocsi, a podgyázkocsi hátsó részére került, míg a harmadik kocsi sértetlen maradt. A gyorsvonat podgyázkocsijának előrésze összezúzódott, a kocsi kiugrott a sínparból és keresztben állt rajta; az utána következő postakocsi felfordult és ugyanacsak keresztben került a sínekre. A gyorsvonat többi kocsija szerencsére sértetlen maradt és csak annak köszönhető, hogy a zsufoolásig megtelt vonat utasai között tömeges szerencsétlenség nem történt.

A sebesültek.)

Jajveszélés, segélykiáltás töltött be a levegőt. Az utasok a réműlettől ma

**„Otthon”
kávéház**

mesés szép, új berendezéssel, az egész kávéház kézi festéssel, egész ujonnan átalakítva Szerdán, szept. 16 án **Nagy Lajos** jól szervezett elsőrendű zenekara közreműködése mellett ünnepélyesen megnyitották. — Kellemes szórakozó hely. — Külön termék rendelkezésre Kitűnő kávéházi italok, tisztán kezelt borokról és pontos kiszolgálásról gondoskodik és szives tisztelettel **Rosenberg Simon** kávé.

gukon kívül ugrottak le a vonatról. Eközben is sokan megsérültek, de szerencsére csak könnyebben.

Súlyosan megsérültek Zala Mór főkapitány a gyorsvonaton, L. Kovács Jenő úttörő a tolatóvonaton. Lindl Nándor postai alkalmazott és Hajdi Márton postaszolgái könnyebb sérüléseket szenvedtek.

Balla József mozdonyvezető a tolatóról, Kutas Imre és Málnai József postai alkalmazottak. Megsérült egy lelkész is, kit egy jelenlevő orvos részletesen az első segítségben. A sérült lelkész eltávozott anélkül, hogy nevét megmondta volna.

A mentők 2 kocsival mentek ki a szerencsétlenség színhelyére és a súlyosan sérülteket beállították a Rókus-kórházba.

A rendőrség részéről Rostás rendőrfogalmazó és Pavlik rendőrfelügyelő jelentek meg a helyszínen és nyomban megindították a vizsgálatot.

(Ki okozta a szerencsétlenséget.)

Kórody Béla rendőrfogalmazó hamarosan befejezte a vizsgálatot és megállapította, kit terhel a szerencsétlenségért a felelősség. Az egészet Szendeffy Elek forgalmi hivatalnok felelőssége okozta. Szendeffyt kiballgatták és kihallgatás után elbocsátották. Hivatalból felfüggesztették a vizsgálat idejére.

A debreceni katonák itthon.

Vasárnap éjjel érkeztek meg.

Az öreg bakák leszereltek.

Vasárnap éjszaka három órakerkezett haza katonai különvonaton a debreczeni 61. ik gyalogezred legénysége. Négy héti végezték a hadgyakorlatot Temes- és Aradmegye vidékén. Az előcsapatok már tegnap délelőtt érkeztek meg, a rezervisták pedig már Temesváron leszereltek. Fárasztó, nehéz manővert végzett az ezred, amíg tegnap elhallatszott a boldogító, nehezen várt kütszó: a lefuvás.

A 37. gyalogezred Bihar megyei déli vidékét keresztülgyalogolva, Beél tájékán átvonult Arad megyébe. Itt folytak a nehéz hadosztálygyakorlatok. Hosszu marsolások voltak a melegidőjárás megviselte a legénységet. Egy egy fárasztó nap után sokan dőltek ki a sorból és mondták fel a szolgálatot nemcsak a súlyos teherrel megrakott legénység, de a tisztek közül is.

A gyakorlatokat maga Frank Liborius hadtestparancsnok vezette, aki az utolsó napokban a sok kidőlés miatt elrendelte, hogy a legénység felszerelés nélkül menjen, a bornyut és a löszert kocsin vigyék.

A legkeményebb nap a három utolsó volt. Tegnap végezték a debreczeni bakák a temesmegyei Alliós és Murány községek között az ugynevezett zárógyakorlatot.

A nehéz erőpróbát derekasan kiállította az ezred. Dél tájban volt a lefuvás, jelentője a gyakorlatok befejezésének. A

bevonult rezervista legénység azonnal vonatra ült és leszerelt. A tényleges legénység pedig éjjel háromkor ért haza és ma mennek hosszú szabadságra két-három évi gyöngyélet után az öreg bakák. Visszalépnek újból a polgári életbe.

A hét végén, pénteken vagy szombaton érkeznek haza a 39. dik gyalogezrednek Debreczenben állomásozó legénysége is. Annál terhebb feladat előtt állnak még honvédeink, akik tudvalevőleg a király előtt mutatják be harcalképességüket a Balaton mentén. A királygyakorlatok a hét végéig tartanak.

A debreczeni 61. dik gyalogezred önkéntesei a hó 22. én, kedden utaznak Temesvárra, hogy ott a tiszti vizsgát letehessék.

A királyváró Veszprém

Előkészületek a fogadtatásra.

Veszprémből táviratozzák nekünk: Ő felségének Veszprémbe való érkezése alkalmából dr. Komjáthy László rendőrkapitány rendeletet adott ki, amelyben kijelenti, hogy bár a hatóság meg van győződve arról, hogy a királynak bevonulása és Veszprémbe való tartózkodásának ideje alatt a város közönsége a közrend és közbiztonság követelményeit a legszigorúbban meg fogja tartani, mégis a rendfenntartásának hathatósabb biztosítása céljából különös rendőri intézkedéseket is tesz.

Ezek szerint: a bevonulás ideje alatt a bevonulás mentén levő házak tulajdonosai személyes felelősség terhe alatt kötelesek szigorúan ügyelni arra, hogy a háztetőkön, padlásokon senki ne tartózkodjék.

Minden háztulajdonos és bérlő a lakásban befogadott idegenért személyesen felelős. A házakon, ablakokon, erkélyeken levő díszítések jól megerősítendők és szigorúan kell ügyelni arra, hogy a díszítések a villamos áramvezetéseket ne érintéssék. Virágot vagy egyéb tárgyakat dobálni nem szabad. Közterületekre tribuciókat csak hatósági engedéllyel szabad fölállítani.

Széket, padot, létrát vagy más egyebet a járdákra vagy egyéb közterületekre elhelyezni tilos. A közönség a kijelölt helyen az alkalomnak megfelelő tisztességes ruházatban jelenjék meg, botrányt okozó módon viselkedni vagy másokat zavarni nem szabad.

A városi vasuti állomástól a bevonulási útvonal szeptember 15. én délután háromnegyed 4 órától a bevonulás tartama alatt a kocsis- és gyalogközlekedés elől el lesz zárva.

A közlekedés kizárólag a gyalogjárókon történhetik.

A bevonulás alatt a bevonulási útvonalon levő üzletek, vendéglők, kores-

mák, kávéházak ajtai bezárandók, azonban a kirakatokat bezárni nem kell. Kézi vagy egyéb fényképező készülékeket csak külön hatósági engedéllyel szabad használni.

Végül intézkedik az utrendőri szabályok szigorú megtartása iránt és a rendelet ellen vétőket figyelmezteti a kihágási törvény következményeire.

Sajtópör a villamos pályázathól

Márton kontra Székely.

Esküdtzéki tárgyalás.

Két évvel ezelőtt nagy izgalmat okozott Debreczenben a villamos műnek felépítésére kiírt pályázat, melyben két cég, a Ganz-gyár és a Siemens-Schuckert gyár vett részt. A két gyár két pártra osztotta majd az egész várost, melynek egyik fele a Ganz gyár ajánlatát, másik a Siemens-cég ajánlatát tartotta előnyösebbnek a városra nézve. Márton Imre, a függetlenségi párt elnöke a Ganz céget pártolta és fel is szólalt érdeklében a közgyűléseken és a pártértekezleten is, holott öccsével, Márton Kálmánnal és Vargha Lajos dr.-ral közösen vitt ügyvédi irodájuknak a Ganz-gyár kliense volt. Székely Imre szerkesztő lapjában, a D. R. U.-ban több ízben foglalkozott ezzel az ügygel s ezzel kapcsolatosan Márton Imrével, Márton Kálmánnal és Vargha Lajossal, akik mindhárman sajtópört indítottak ellene rágal-mazás miatt.

Az ügy tárgyalásához ma kezdett hozzá a debreczeni esküdtzék.

A vádlott kihallgatása.

Nem sokkal kilenc óra után nyitotta meg a tárgyalást Oláh Miklós elnök. Szavazó bírák Horváth István és Bernáth Kálmán voltak. A főmagánvádló Márton Imrét Kőrösi Kálmán képviseli, Székely Imrét Révi Nándor dr. védi. Esküdtékek lettek: Dr. Spitz Lipót, Balogh Ferencz, Matkó András, Soltész Ferencz, Debreczeni Aladár, Lőrincz Mihály, Kovács Béla, Fábrián Károly, Kalászi Kálmán, Gombos Ferencz, Komlósi Dániel és Dávid Zoltán.

Az esküdték kisorsolása és megesküetése után az elnök ismerteti az inkriminált cikket s azután következett a vádlott kihallgatása:

Székely Imre nem érzi magát bünyösnek. Cikkét közérdekből írta. Város-szerke beszélték, hogy Márton Imre a pártnál vetette közbe minden befolyását a Ganz-cég érdekében, Márton Kálmánról pedig beszélték a városházán, hogy folyton fent jár a fellebbezést sürgetni.

A vádlók vallomása.

Következett a főmagánvádlók, mint tanu kihallgatása. Azért pártolta a Ganz-céget, mert az kiválóbb cég, hazafias cég, mely a szociálistákkal szemben is kimutatta hazafiaságát. Elismeri, hogy értekezett a Ganz-gyár embereivel, mert azok irodájukban megfordultak. Fellebbezés esetén állással azonban nem bízta meg az irodát

Női felöltőkben

és confekcióban a legjutányosabb a Központi női felöltő áruház Simonffy-u. 2. Városi bérház. Kőrös és rövid-árúk a legolcsóbban Feldmann C. és Ta. Simonffy-u. 1.

a Ganz cég, o
gok elintézésé
Márton

Ganz-gyárnak
gokkal ismerő
meg egynemel
sodik fellebbez
ségi tag meg

Védő: A
fellebbezést be
Ki nyújtotta a
— En.

Ezután a
ki a tárgyalás

A főügyés

Délután
főügyészt hall
elmondta, hog
nácsdagoktól,
nások nézege
got. Meggyőz
előnyösebb
ajánlata

Kovács
kező tanu. A
Kálmán meg
kérdezte, hog
niszteriumba.

Elnök:
által, hogy a
lalatot.

— Özsi
A Ganz gyár
Siemens-cég
és ha a Sie
készen lenne.

Elnök:
lata olcsóbb

— Nem
mert végered
volt.

Révi dr
magát a Ganz
mellettök?

— Igen.
Ezután ki
hallgatták ki

Elnök: M
ben Onnel?
Körner

got tanulmán
— Felsz

Ganz-cég me
— Igen.

Révi: A
miniszterek
cég egyformá

— Igen.
Csóka Sá

Elemér dr. p
vallomást tet

Fejér F
elmondja, h
leten érvelt a

Utána V
Székely

hogy Varga
kesztőségét a
láfoglalásra.

Vargha
utását a s
intenció vez
pártoljuk.

Polgári
Juhász Ignác

Elnök:
önzetlenül m

— Az e

Ért

a Ganz cég, csupán kisebb ügyvédi dolgok elintézésével.

Márton Kálmán kijelenti, hogy a Ganz-gyárnak szüksége volt egy helyi dologgal ismerős emberre s ezért őt bízták meg egynémely közreműködéssel. A második fellebbezést ő készítette több bizottsági tag megbízásából.

Védő: Azt mondta a tanu, hogy egy fellebbezést beküldött hozzá a Ganz cég. Ki nyújtotta azt be?

— Én.

Ezután az elnök délután 3 órára tüzte ki a tárgyalás folytatását.

A főügyész, a polgármester és a tanácsnokok.

Délután elsőnek Magoss György dr. főügyészt hallgatta ki a bíróság. A főügyész elmondta, hogy arról hallott beszélni a tanácsnoktól, hogy Márton Kálmán járt nálok nézegetni az ügyet, sürgetni a dolgot. Meggyőződése, hogy a városra nézve előnyösebb lett volna a Siemens-cég ajánlata.

Kovács József polgármester a következő tanu. A Ganz gyár ügyében Márton Kálmán megfordult nála, szorgalmazta, kérdezte, hogy felment-e már az ügy a minisztériumba.

Elnök: A városra háramlott-e kár az által, hogy a Ganz-gyár kapta meg a vállalatot.

— Öszintén felelhetek, hogy: igen. A Ganz gyár nagy árat számított. A Siemens-cég igen előzékenynek bizonyult és ha a Siemens-cég vállalta volna, rég készen lenne.

Elnök: De a Ganz-cég második ajánlata olcsóbb volt.

— Nem, csak olcsóbbnak látszott, mert végeredményében éppen olyan drága volt.

Révi dr.: Márton Imre exponálta-e magát a Ganz-cég érdekében? Felszólalt mellettük?

— Igen. Emlékszem, hogy felszólalt.

Ezután Körner Adolf tanácsnokot hallgatták ki.

Elnök: Márton Kálmán járt-e az ügyben Önnel?

Körner: Nálam többször járt, a dolgot tanulmányozta.

— Felszólalt Márton a közgyűlésen a Ganz-cég mellett?

— Igen, felszólalt.

Révi: A bel és kereskedelmi ügyi miniszterek kijelentették, hogy mindkét cég egyformán magyar cég?

— Igen.

Csóka Sámuel tanácsnok majd Vargha Elemér dr. polgármesteri tükár hasonló vallomást tettek.

A többi tanu.

Fejér Ferenc dr. a védő kérdésére elmondja, hogy Márton Imre az értekezleten érvelt a maga álláspontja mellett.

Utána Vargha Lajost hallgatták ki.

Székely: Békásy Jenő azt vallotta, hogy Varga utasította a Debreczen szerkesztőséget a Ganz gyár mellett való állásfoglalásra.

Vargha: Igen én adtam ki ilyen utasítást a szerkesztőségnek, de az az intenció vezetett, hogy a magyar ipart pártoljuk.

Polgári Márton kihallgatása után Juhász Ignác tanuvallomása következett.

Elnök: Tud arról hogy Márton nem önzetlenül működött?

— Az egész városban el volt terjedve

az a hír, hogy Márton Imre meg volt vesztegetve. Én nyomozni kezdtem a dologban, hogy mi igaz belőle, honnan ered, de nem jöttem nyomára. Sőt a hírnek oly eredménye lett, hogy sok bizottsági tag azért ellene fordult a közgyűlésen a Ganz cégnek. Én kikérdeztem a gyár képviselőjét, Rippka urat, mi igaz a hírből, de ő ezt valótlannak mondta, csak azt mondta, hogy ügyvédjök volt Márton Kálmán. Én megkérdeztem Rippkától mennyit fizetnek Mártonnak, ő azt mondta, hogy Mártonnak felszámítási joga van.

Freund Jenő dr. a következő tanu, azt vallja, hogy Márton Imrének a közgyűlésen tanusított viselkedése azt az impressziót keltette benne, mintha Márton ismerné a Ganz-gyár szándékát.

Haranghi Sándor, id. Kertész István és Bányai István lényegtelen vallomásai után az elnök, holnapra halasztotta a tárgyalást.

Kragulyevits bűnlajstroma.

Az „édes“ levelek.

A titokzatos hajszál.

Tegnap délután Kragulyevits Spázó pihenőt kért ma délutánig, mert, mint mondotta, nagyon ki van merülve. Az itt idéző Nasse berlini detektívfelügyelő nem respektálta ezt az óhaját s tegnap estig hallgatta ki Kragulyevicsot, aki megmarad tagadása mellett, alibit óhaj bizonyítani és a legapróbb részletig emlékszik mindenre, ami egy, sőt két évvel ezelőtt történt. Mintha gondolt volna arra, hogy valamikor mindezzel be kell számolnia.

Kihallgatták Kragulyevits volt lakásadóncját, aki szerint Kragulyevitsnek, mikor tavaly nyári utjára indult, 120—160 korona pénze lehetett. Beszéltek is erről, de Spázó azt mondotta:

— Sebaj, vannak mindenütt barátaim, akik ellátnak pénzzel, de majd küld a sógorom, Kössler hadnagy is

A Stutte-ügy.

Kragulyevics tényleg állandóan kapott pénzt külföldről és a budapesti barátoktól. Néha egyetlen fillér nélkül ment el hazulról, pár órával később már százakkal jött haza.

Külföldről pénzek, emlékek érkeztek, így egy alkalommal dobozban teljesen felszerelt karácsonyfát kapott. Majna melletti Frankfurtból sok levelet, képes levelezőlapokat kapott. Aradozó levélkéket: „Kincsem, Drágám, Életem, Édesem“ stb. megszólítással. Az aláírás Kárpoly vagy Karolina volt. Stuttet Károlynak hívják és Kragulyevits mindaddig tagadta, hogy Stuttával benső viszonya lett volna. Most is azonnal kész volt a kifogással.

Az áruló hajszál.

A Spázó hajával azonban felsült Nasse, a berlini Sherlock Holmes. A meg-

gyilkolt Engel nyakán, mint ezt már megírtuk, idegen haját találták. Most a vegyelmezőben összehasonlították a talált haját a Spázó hajával és azt találták, hogy ez színre csaknem olyan, mint a Kragulyevitsé, de egyébként „nem azonos a két hajszál.“

Ettől a gyilkos bizonyítéktól tehát Spázó megszabadult, de Nasse nem nyugszik meg benne, a hajakat elküldte Berlinbe vegyvizsgálásra.

Majd holnap.

Amikor tegnap Nasse már nagyon faggatta Kragulyevitsot, az a következő kijelentést tette:

— Megmondottam, pihenőre van szükségem. Kérem, ne faggasson tovább. Holnap szenzációs kijelentéseket fogok tenni, de csakis Kórody rendőrfogalmazó előtt. Kérem, hogy a rendőrfogalmazó ur jöjjön be és hallgasson ki.

A villamos vezeték magyarsága.

Egy kis nyelvörkődés.

Sok vita, sőt ekkeseredett harc folyt a debreczeni sajtóban és a város közgyűlési termében, hogy teljesen magyar vállalkozó kezébe kerüljön Debreczen villamos világitása. Örvendtünk, hogy a küdellem elérte célját, hogy a villamos világitást a legkiválóbb magyar elektrotechnikai cég, a Ganz-gyár rendezze be, de a cég nyelvének magyarságában nem nagy gyönyörűségünk telik. Nehány nap óta minden villamos oszlopon ott olvashatjuk:

„A vezeték érintése életveszélyes.“

E figyelmeztetésben nyoma sincs Magyarországnak, sőt bizvást elmondhatjuk: ahány szó, annyi vétség a magyar nyelv szelleme ellen. A vezetékek ben fölösleges a többes szám; az érintés helytelenül van használva, mert inkább öntudatlan, akaratlan kapcsolatbajutást jelent. A magyar ember, ha valamit tudatosan, szándékosan fog meg, akkor hozzányul.

De leghibásabb az „életveszélyes“, ez a német mintára szolgáló hűséggel készült neolog összetétel. Ennek a szónak az eredetije, a *lebensgefährlich*, méltó bizonyosság arra, hogy a magyarnak gondolkodása, mennyire elüt a németétől.

Éppen olyan bizonyosság, mint a káposztáról való szólás, mely szerint a töltött káposzta a magyarnak éték, sőt orvosság, a németnek pedig betegség. Megfordítva: a magyar halálosnak tartja azt, amit a német csak az élet veszélyének mond. A magyar a nagy bajt halálosnak nevezi, ismer *halálos betegséget*, *halálos nyavaját*, *halálos ágyat*, *halálos félelmet*, *halálos veszedelmet*, amely utóbbi a német felfozása szerint az élet veszedeleme: *lebensgefahr*; szóval a nagy bajban a magyar a halálra gondol és készül, a német az életét félti.

Debreczeni nagyáruház

Goldman és Rosenfeld

Piac-utca 19. szám.

Értesítés.

Tudatjuk a tisztelt hölgy közönséggel hogy a debreczeni nagyáruház Női felöltő osztálya megnyílt.

Hogy a fenti figyelmeztetés nem magyar fejben született, abból is kitűnik hogy könnyű lefordítani németre. Pedig valamint magyar attilából bajos német frakkot szabni, úgy tősgyökeres magyar mondatokat sem kis fáradtsággal jár német kifejezésekké alakítani. Százat mernek tenni egy ellen, hogy németországi póznákon a felírás szóról szóra megegyezik a magyarral, jobban mondva ez az intés eredetiben így hangzik:

„Die Berührung der Drahtleitungen ist lebensgefährlich.“

Magyar észjárás szerint és hogy igazán riasztó hatása legyen, a figyelmeztetésnek így kellene szólnia: „A vezeték-dróthoz nyulni halálos veszedelem.“
Debreczeni Nyelvőr.

UJDONSÁGOK.

Október elseje.

A jobb nevű poétákról régóta tudott dolog, hogy többet törődnek a költői hangulattal, mint a történeti hűséggel. Gyakran megtörténik, hogy a költői munka tartalma s a valóság adatai között nagy az ellentét, ámde ez rendszerint nem a poéma rovására megy, ami utóvégre nem is olyan rossz dolog. A nép is elég jó költőnek bizonyult, egyik-másik népdal alá akárhányszor Titán Laci örömmel bigyesztené oda a nevét s a legjobb népdallal is megesik, hogy történetileg nem elég hű. Így ki ne ismerné azt a népszerű magyar nótát, amely úgy kezdődik, hogy:

Október elsején be kell rukkolni...

Hollott a valóság az, hogy október elsején nem kell berukkolni, legfeljebb az önkéntes uraknak, akik kevésbé a nép gyermekei. Ez utóbbiaknak, a kikre elsősorban vonatkozik a határozott dátummal kezdődő népdal, nem elsején, hanem részint 3-án s részint 5-én kell a közkedvetlen mundért magukra ölteniök. Sajnos, a reglama nem igazodik a népdal után, a nép sem hajlandó a reglama kedvéért a népdalon változtatni, s így lassanként hallgatag megegyezés jött létre, a melynek értelmében a nóta szövegén nem esik csorba s senkinek sem jut eszébe többé megütölni azon, hogy a császár katonája október 3-án, esetleg 5-én zendíti rá, hogy:

Október elsején be kell rukkolni...

mert azt sem kell tudniillik feledni, hogy a sulypont a berukkoláson nyugszik. Ezen az állásponton van a vá-

rosi katonai ügyosztály is, amely tegnap kezdte meg az idei bevooulásra szóló behívókat kézbesíteni.

— **Günther Antal Karlócán.** Budapestről jelentik: Günther Antal igazságügyminiszter, mint királyi biztos ma reggel Karlóczára utazott, ahol a papság diszornátusában fogadta. Az állomáson jelen voltak a városi hatóság képviselői.

— **A debreczeni színésziskola megnyitása.** Solymosi Elek debreczeni színésziskoláját holnap, kedden délelőtt 11 órakor nyitják meg. Az ünnepélyes aktushoz száznál több meghívót küldtek a debreczeni műpártolóknak és a fővárosi hírlapíróknak. Ez utóbbiak közül már többen is értesítették Solymosi iskolaigazgatót, hogy a megnyitáshoz jelen lesznek.

— **Török nagykövet a cárnál.** Frankfurtból jelentik. A Frankfurter Zeitung jelenti Konstantinápolyból: A cár, amikor legutóbb a török nagykövetet fogadta, megragadta az alkalmat arra, hogy az alkotmánynak Törökországban való behozatalához szerencsét kívánjon és ama reményét fejezte ki, hogy a do'og új rendje Törökországban tartós és népeire nézve áldásos lesz. Egyben Oroszország értesítette a kormányt, hogy a legnagyobb nyomatékkal azt kell kivívnia, hogy Bulgária tartózkodjék minden beavatkozástól Törökország belügyeibe. Oroszország ezt az óhaját azzal a figyelmeztetéssel kísérte, hogy ellenestben Bulgáriát fogja a következményekért felelőssé tenni.

— **A bécsi Zeitt és a választójog.** A bécsi Zeitt vasárnapi száma Andrássy Gyula gróf választójogáról ír. Azt mondja, hogy ha a képviselőházban a választói reformot hamarjában le is tárgyalják, az új választásnál 1910-nél előbb nem lehet szó. Mert a választói névsor összeállításának és a kerületek beosztásának keresztülvitele a választói reform letárgyalása után legalább egy évig tart.

— **Frics József halála.** Munkás érdemekben gazdag élet könyve záródott be tegnap Frics József, a városi nyomda több évtizeden át volt tevékeny művezetője halálával. Frics Józsefnek, aki 1859-ben lépett a városi nyomdával szolgálatába, mint Fodor Ruben művezető utóda nagy érdemei voltak a vállalat fellendítése körül. Több mint 40 esztendei tevékeny munkásság után. 1900-ban vonult a jól megérdemelt nyugalomba, amelyben 8 esztendőt töltött. Tegnap délelőtt 11 órakor 82 éves korában elköltözött az élők sorából. Halála mély részvétet keltett Magyarországi Könyvnyomdászok Segélyező Egyesülete az alábbi gyászjelentést adta ki:

A magyarországi könyvnyomdások és betűöntők segélyező-egylete debreczeni kerületének tagjai mély megilletődéssel tu-

datják, hogy agg tagtársuk, Frics József Debreczen sz. kir. város nyug. nyomdai művezetője folyó hó 13-án, 82 éves korában, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése folyó hó 15-én délután 3 órakor lesz Deák Ferenc utca 21. számú háztól a Szent-Anna-utai temetőbe. Debreczen, 1908. szeptember 14. Emlékét megőrizzük!

— **A marokkói trónváltás.** Berlinből jelentik. A Lokalanzeiger jelenti Tangerből: Muley Hafid a tengeri diplomáciai karhoz intézett jegyzékében, korábban tett lépéseire való hivatkozással újból elismerését kérte, azzal a megjegyzéssel, hogy őt immár egész Marokkóban elismerték jogszerűt szultánnak, mint ilyen átvette az uralkodással járó jogokat s ezeket népe, valamint a Marokkóban lakó idegenek biztonsága és jóléte érdekében fogja gyakorolni.

— **A „Polgári Asztaltársaság” közgyűlése.** A jótékonyaságáról és üdvös működéséről ismert „Polgári Asztaltársaság” szeptember hó 12-én, szombaton este 8 órakor közgyűlést tartott élénk érdeklődés mellett. Az asztaltársaság elhatározta, hogy ez idén is száz szegény gyermeket fog felruházni. Ezen száz gyermek közül 15 a debreczeni siket-nema intézet növendéke lesz, mert az intézetben sok könnyűre szoruló szegény gyermek van, 65-öt a helybeli elemi iskolák növendékei közül látnak el téli ruhával felekezeti különbség nélkül. A többi 20 téli ruhát 20 szegény gyermek között osztják meg, kik az elnökségnél, naponta 10-11 óra között a Dréher sörsarnokban jelentkeznek, vagy írásban kérik a ruhasegélyt. A felruházás napját ez évi november hó 21-re állapították meg. Kimondta a közgyűlés azt is, hogyha a pénztár állapota megengedi, több gyermeket is fel fognak ruházni.

— **Külgyminiszterek találkozója.** Mint bécsi tudósítónk értesül, báró Aehrenthal külgyminiszter találkozója Isvolsky orosz külgyminiszter a pétervári osztrák magyar nagykövetség tulajdonát képező Buchlau kastélyban szeptember 15-én fog végbemenni.

— **Anyós a veje ellen.** A debreczeni rendőrség érdekes bűnügyben indított nyomozást özvegy Marosán Jánosné Tizenháromváros-utcai lakosnő a veje Hartig György ellen feljelentést tett, akit azzal vádolt, hogy a távollétében 160 koronát érő butornéműt egy házalónak 50 koronáért eladta. A rendőrség most keresi a hűtlen vőt.

— **A pusztító kolerajárvány.** Pétervárról jelentik: Hihetetlenül borzalmas pusztításokat visz véghez Oroszországban a kolerajárvány. Az eddigi jelentések szerint 6441 megbetegedés történt, 3130 ember pedig meghalt koleraiban.

— **Meglopták a piacon.** Vakmerő lopást követett el ma délután a piacon egy jól öltözött asszony. Beszélgetésbe ereszkedett Cs. Mike Györgyné kofaszszonnyal, akitől eközben egy tejjel megtelt edényt ellopott. A tolvajlást Mike Györgyné csak az asszony távozása után

Kiválóságokról ismert, kiállításokon is elsőjakkal jutalmazott

Borsajtóinkat Péterfia-utca 73. szám alatti raktárunkon

elsőkézből, feltétlenjótállással árusítjuk!

„Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság.”

Saját termésű kerti bor literes és fél-literes üvegekben

kapható Széchenyi utca-42. szám.

vette észre és ny...
ról a rendőrség...
ismeretlen tolvaj...
mozást.

— **A leve**
hingtonból érke...
Orville Wright n...
teremtett rekord...
és 24 másodper...
miközben elérte...
Egy társa kísé...
szállt és 9 perc...
levegőben.

— **Megsz**
sárnap éjjel a S...
összeveszett. Ve...
egyenruhások e...
lokán súlyos se...
nek következtél...
ták be a ka'on...
visszanyerte est...
hogy a cselédb...
sával és azok k...
Hogy ezt kine...
csak annyit tu...
Veszekedésük...
hogy egy és u...
A huszár álla...
veszélyes.

— **Vere**
Véres botrány...
szaka Ónodi S...
segédek a Nyug...
majj szóvita u...
Sije Józsefet a...
azt a vér azon...
közbelépése ve...
desnek.

— **Megt**
éjszaka folyam...
czeni napszán...
nyílt utcán me...
tak. Az ismer...
menekültek. S...
kórházba bekö...
lakására.

— **Megszö**
dapestről jelen...
a fővárosban...
mez készítőne...
ez év július h...
ládi viszonyok...
Amig az assz...
addig Liener...
szép 16 éves...
akit most meg...

— **Ujdo**
Diaboló játé...
tek részere...
sportjáték...
Kapható Me...
zában Koss...

— **Gyer**
tárgyak, m...
valamint há...
lasztékban...
ujdonságok...
4. szám.

— **Beir**
kolai könyvel...
kolák részere...
utca 44. sze...

— **Beir**
iskolában sze...
órág a város...
sz. szobában...
ism. iskoláná...
f. évi szeptem...

vette észre és nyomban jelentést tett arról a rendőrségen. A bűnügyi osztály az ismeretlen tolvaj után elrenelte a nyomozást.

— **A levegő meghódítása.** Washingtonból érkezett távirat közli, hogy Orville Wright ma tulszárnyalta az általa teremtett rekordot, amennyiben 74 percig és 24 másodpercig maradt a levegőben, miközben elérte a 280 lábnyi magasságot. Egy társa kíséretében másodszor is felszállt és 9 perc 6 másodpercig maradt a levegőben.

— **Megszurt Vilmos huszár.** Vasárnap éjjel a Széchenyi-utcán két katona összeveszett. Verekedés közben a verekedő egyenruhások egyike, Pintér János homlokán súlyos sérülést szenvedett, amelynek következtében eszméletlenül szállították be a katonai kórházba. Itt csakhamar visszanyerte eszméletét. — Ekkor előadta hogy a cselédbálon mulatott több bajtársával és azok közül egygyel összeveszett. Hogy ezt kinek hívják, azt nem tudja, csak annyit tud, hogy az gyalogos volt. Veszekedésük különben azon kezdődött, hogy egy és ugyanazon leányt szerették. A huszár állapota súlyos, de nem életveszélyes.

— **Verekedés az éjszakában.** Véres botrányt rendeztek az elmúlt éjszaka Ónodi Sándor és Sijó József szabósegédek a Nyugai-utcán. Összeszólkoztak, majd szót vitát után Ónody úgy vágta főbe Sijei Józsefet a kezében levő bottal, hogy azt a vér azonnal elborította. A rendőrség közbelépése vetett véget a további verekedésnek.

— **Megtámadták az utcán.** Az éjszaka folyamán Szepessy János debreczeni napszámost beborozott emberek a nyílt utcán megtámadták és karjába szurkáltak. Az ismeretlen merénylők ezután elmenekültek. Szepessy János sebeit a kórházba bekötötték s azután hazament lakására.

— **Megszöktette a sógornőjét.** Budapestről jelentik: Nagy föltűnést kellett a fővárosban Lieber Károly hangszerlemez készítőnek szökése. Lieber felesége ez év július havában, a kellemetlen családi viszonyok miatt, megmérgezte magát. Amíg az asszonyt a kórházban ápolták, addig Liener a felesége hugának, egy szép 16 éves leánynak kezdett udvarolni akit most megis szöktetett.

— **Ujdonság az eredeti testedző Diaboló játék, gyermekek és felnőttek részére legújabb érdekesítő sportjáték szobában és szabadban.** Kapható Mentze ujdonságok áruházában Kossuth-u. szám.

— **Gyermekjátékszerek, ajándék tárgyak, műiparú különlegességek, valamint háztartási cikkek nagyválasztékban kapható Mentze Henrik ujdonságok áruházában Kossuth-u. 4. szám.**

— **Beiratkozók figyelmébe!** Iskolai könyvek és irószer az összes iskolák részére Antalfy Józsefnél Piac-utca 44. szerezhető be.

— **Beiratások** a gazdasági ismétlő iskolában szerda és szombat délután 3–5 óráig a városház épületben, I. emelet 25. sz. szobában másnapokon pedig a gazdasági ism. iskolánál eszközöltetnek. A beiratások f. évi szeptember hó 25-ig tartatnak.

— **Találtatott** egy forrás, ahol minden szülő és tanuló könyveit **új és használt** állapotban, ugyszintén irószer szükségleteit a legolcsóbban szerezheti be. Saját érdekében áll tehát „**Aczél Henrik**” modern antiquáriumát könyv és papirkereskedését felkeresni. Piac-utca 24. a ref. kistemplommal szemben. Telefon 575.

— **Szülők és tanulók figyelmébe** ajánljuk **Hegedüs és Sándor** céget ahol az összes iskolákban használt tankönyvek **ódon és új állapotban** beszerezhetők mindenféle papír-író és rajzszerekkel együtt.

— **Iskolakönyvek ódon és új állapotban** **Telegdi K. Lajos** utóda, Eperjesy István cégnél beszerezhetők. Ugyanott mindenféle író és rajzszer is kapható.

— **Percel Carola** tánciskolájában október első felében kezdődik az őszi tanfolyam. Gyermekek kolon, esti és boszton kurzusok. A nyári szünet alatt a táncterem szépen át lett alakítva és parkettel ellátva. Beiratkozni lehet szept. 18-tól kezdve a Szent Anna-utcai tánciskolában.

— **Ügyvédek és kereskedők figyelmébe.** Az új végrehajtási törvény értelmében szükséges „**Bejelentés**” és „**Értesítés**” nyomtatványok kaphatók **Hegedüs és Sándor** papirkereskedésében Debreczen. Kossuth-u. 11.

Közgazdaság.

Terményiőzsde.

Budapest, 1908. szeptember 14.

Készáru változatlan.	
1908. októberi buza	11.35. —
1908. májusi buza	—
1909. áprilisi buza	11.65. —
májusi rozs	—
1908. októberi rozs	9.40. —
1909. áprilisi rozs	—
októberi zab	7.98. —
1908. májusi zab	—
áprilisi zab	—
1909. májusi tengeri	7.37. —
1908. májusi	—
1908. szeptemberi tengeri	—
1908. augusztusi repce	—

Telefon 210. Teleton 210.

Földes Sándor

elektrotechnikai vállalat
Debreczen nagytrafik udvar.

Legolcsóbban és szakszerűen készít villamos világítási-erőátviteli berendezéseket, házi és magán telefonok, villanycsengők berendezését és évi jó karban tartását, valamint minden e szakmába vágó legkomplikáltabb munkát.

Fillérbank szövetkezet

azonnali belépésre

gyakornokot keres.

Kereskedelmi iskolát végzett jó családból való pályázók bizonyítvány-másolatokkal felszerelt kérvényeiket a Szövetkezet ügyvezetőjéhez Piac-utca 41. szám

a folyó hó 20-ig

nyujtsák be.

Eddig nem létező árban

vásárolható a divatos őszi és téli posztó gyapjuszövet az ujonnan friss árakkal berendezett posztó kerekedésében <<<

Rohn M. Miksa

Hatvan-utca 7. sz.

Nagy választék: Szabott árak.
Tessék meggyőződni.

Fazekas Imre

Villamos-Világítás és Erőátviteli Vállalata az Egyesült Villamosági és Gépgyár R. T. képviselete.

Iroda Debreczen, Piac-utca 77. sz. az udvarban.

Telefon sz. 567. Telefon sz. 567. A modern electrotechnika minden e szakmába vágó munkáitával foglalkozik. — lakások, fizetek, kastélyok, gyárak, műhelyek és egyéb helyiségek Villanyvilágítási és Erőátviteli berendezéseit a legmegbízhatóbban, a legnagyobb szakszerűséggel és igen jutányos árban készíti. Tervezetek és költségvetés díjtalan.

Az őszi és téli idény ujdonságai megérkeztek.

Divatos sima és mintás női ruha és egyes bluzokra való szövetek, gyapja delainok, kis és nagy gyapju kendők, színes mosó szövet és nyomott mintás barchetek, flanelek, nagy választék női, férfi- és gyermek harisnyákban, téli tricó, alsó ruhákban. Gyász ruhákra fekete gyapju szövetek és mosó árak nagyválasztékban beszerezhetők olcsó szabott árak mellett.

Nádudvary Lajos

divat-, vászon-, kézmű- és rövidárak raktárában

Piac-utca 28. szám, a Nagy-tőzsde mellett.

A HAJDUMEGYEI MÉHÉSZEGYLET

MÉZ

TERHÉKEINEK MEGBIZOTT ELÁRUSÍTÓJA

DEUTSCH LAJOS

FÜSZERKERESKEDŐ PIAC-UTCZA 38.

1 kgr. pergetett méz 1 kor. 20 fillér

A Harmat Crème

arczsépitő és bőrápoló kenőcs,
mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt
sem ólmot nem tartalmaz, a legrovidebb idő
alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot,
pattanást, bőrtkát (mittesen) bőrbajokat. Ki-
simítja a ránczosodni kezdő arczbőrt s azt
fehérré simává és üdévé teszi. Legjobb óvszer
a szél és a nap befolyása ellen az arcra.
Nem zsíros tehát nappal is használható Ha-
tása gyors és biztos

Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.

Készítő helye s főraktár:

Mihalovits Jenő gyógyszerháza.

Debreczen,

Főplacz 31, a városházzal szemben.

Akar ön nőszülni?

Hölgyektől (közte olyanok is kiknek
törvényt gyermekük, testi hibájuk stb.
van) **5000-500.000 K** vagyonnal,
megbízásunk van, alkalmas férjeket ke-
resni. Csakis oly urak, (ha vagyontalan is)
kiknek komoly a szándékuk és kiknél nem
akadály a gyors házasság, irjanak **L.
Schlesinger Berlin 18.** címre.

Kerékpár, varrógép, gramofon

villamosági
cikkok és
mindennemű
alkatrészek
állandó raktára.
Nagy választék:

lemez ujdonságokban.

Elvállalunk villamos felszereléseket min-
dennemű mechanikai készülékek javítását, vas-
és fémesztergályozást, zománczolás, niclelezést
és az összes e szakmába vágó munkákat szak-
szerűen és pontosan készítjük.

Geller és Mémeth műszerészek,

Debreczen, Hatvan-utca 8. szám.

Borsajtok

szöllőzuzók, fenyő puttonok,
bornyomózsákok

kaphatók

Sesztina Lajos

vaskereskedőnél, Placz-u. 23.

Vigyázz Kékre festett kirakat!!!

Megérkezett. Gyönyörű választékban valódi angol és csikos Costüm kelme Iskolai ruhákra

csikos és koczkás cheviot Blouzokra,
Damentuch és Casán különlegesség.

Óriási választék!

Flanel, Szövet, Barchet és Posztó kü-
lönlegességekben. Posztó, schál és
kendőkben. Ágyterítők, Paplanok, Sző-
nyegek, függönyök meglepő olcsó árban.

Allandó nagy maradék vásár.

Vigyázz kékre festett kirakat. Kossuth- és
Batthyányi-utca sarok, színházzal szemben.

Tisztelettel

Molnár V. J. és Társa.

Flanel és szövet blouzok 1 forinttól kezdve.

Legjobb órák, legszebb ékszerek

szolid árban jótállással

Kurián Gyula műőrás

Debreczen, Placz utca 42.

Uj üzlet

Kossuth-utca 17.

a Kék csillag-hoz.

Ajánlom dusan felszerelt raktá-
ramat kész árukban u. m. Bluzokban,
aljakban gyermekruhákban — Mérték
szerinti elvállalást gyorsan és ponto-
san teljesítek. Gyászruhákat 6 óra
alatt készítek mérsékelt árak mellett.
Saját varroda az üzletben. Azonkívül
mindenféle rőtös és rövidáruban
nagy választékot tartok.

Szíves pártfogást kérem a n. é.
közönségnek

Tisztelettel

Ferenczy József.

Hajdusági
Bajuszpedra

Szép a bajusz

a híres

HAJDUNÁGI PEDRO-vel.

Elismert legjobb külön-
legesség a bajusz növeszté-
sére és ápolására, mely meg-
nem avasodó zsirmentes
nővényi balzsamos anya-
gokból készül.

Hatása gyors és biztos

Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán
csak 3 doboz küldetik 2
kor. 15 fillér, bérmentve
utánvétellel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerész.

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszervu” gyógyszerár.

Telefon 496. sz. Telefon 496 sz

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

Kitünő hatásu vese- és hólyagbajoknál

Szénsavdús, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített,
RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.

Üdit, gyógyít!

Orvosilag ajánlva.

Ivógyógmódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a veseme-
dence idült hú utjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a lég-
utak és a kiválasztószervek hurutos bántal-ainál kitünő hatá-
sának bizonyított. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdön.

Debreczeni főraktár Grünberger és Glück cégénél. Kapható fűszerüzletekben, dro-
geriákban és vendéglőkben.

Az építető és építő közönség figyelmébe.

A karczagi vasuti állomás mellett, a legmodernebb gépekkel be-
rendezett

géptégla és cserépgyár

az elismert karczagi legtisztább agyagból gyártott kitünő minőségű
cserепei: az összes debreczeni fakereskedésekben kaphatók, hol imn-
denkor 36 koronáért ezrenként, bármilyen mennyiségbe is beszerezhetők.

Fér
a Köz

KIV

1 klg. Családi v
1 „ Törmelék
1 „ Orsz te
5 „ Finom c
Friss Szardini

Koh

déli gyümölcs
sében, Hatvan

Három

Köszé

M

pontos sz
nyösebben

Klá

bank- és

Mikl

Telefon 445.

Bank
törlesztés
váltóköle

Az

kezde

dusan fel

a t. szülő

Flu-

Lábrav

Nyakk

Madráoz

nagy vál

s

SZAB

vászón-

DEBR

Legje

Férfi és fiú Box czipők legolcsóbban

a Központi czipő és kalap áruházban Dréher söracsarnok mellett. Telefon 435.

KIVONAT.

1 kg.	Családi vegyes kávé . . .	2 kor.
1 "	Törmelék csokoládé . . .	1.80 f.
1 "	Orosz tea, finom . . .	6 kor.
5 "	Finom csemege szálló . . .	1.40 f.

Friss Szardínia és Cacao megérkezett

Kohn Henrik

déli gyümölcs és csokoládé kereskedésében, Hatvan utca 5. — Telefon 388.

Három fontos cikk!

Köszön!

Mész!

Mütrágya!

pontos szállításra legelőnyösebben megrendelhető:

Klár Andor

özégnél

bank- és áruüzlet, DEBRECZEN.

Miklós-utca 23. sz.

Telefon 445.

Telefon 445.

Bankosztály: Kedvező törlesztéses-, kötvény- és váltókölesönöket bonyolít.

Az iskolai év kezdete alkalmából

ajánljuk

dusan felszerelt raktárunkat a t. szülők szives figyelmébe

Fiú- és férfi ingek.

Lábravalók és harisnyák.

Nyakkendők, paplanok.

Madráczok és flanel takarók

nagy választékban feltűnő olcsó szabott árakhoz

SZABÓ LAJOS FIAI

vászon- divat és szőnyeg áruháza DEBRECZEN, Rózsa utca.

Thaisz Arthur előbb Pongrácz Geza

papirnagykereskedésében

DEBRECZEN, Piacz-utca 7. szám.

Mindennemű iskolai szerek

füzetek, rajztömbök, körzők, vonalozók

stb. legolcsóbb árakban.

Fényképészeti készülékek és kellékek, Grammafonok és hanglemezek nagy választékban.

Bromezüst képek legdivatosabb rámaikban.

Igyunk Nagymihályi sört!

A Nagymihályi sör- és malátagyár r. t.

Debreczeni főraktára

a Margit fürdő telepen.

Elismert kitűnő minőségű „Casinó” söre és törvényesen szabadalmazott, szakértők által is ajánlott gyógymalátás söre közkedveltségű.

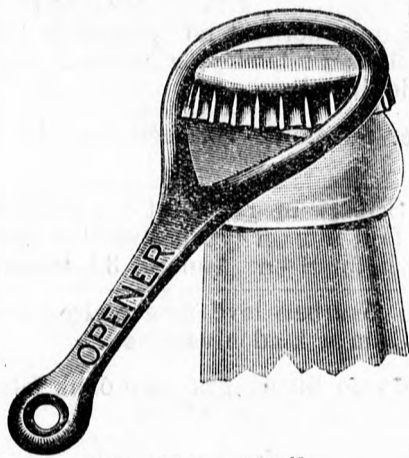
Modern berendezés:

Legújabb rendszerű „Korona” dugaszolás, amely a fent ábra szerint a palackot légmentesen elzárja úgy, hogy a benne lévő sör állandóan friss és jóízű marad, mert a szénsav el nem párologhat.

Rendkívül praktikus. Nem kell a dugó kihúzásával a régi mód szerint vesződni, egy ujjnyomással kiteszitható a dugó az üvegből.

Ez újítás Debreczenben kizárólagos jog, a melyet nagy áldozattal csakis a Nagymihályi sör képviselőségének sikerült megszerezni. Nem téveszthető össze a gummi dugaszolással.

A Nagymihályi sör mindennemű és fajta sörrel felveszi a versenyt, úgy ár mint minőség tekintetében

Ráteendő a nyitáshál.

A Nagymihályi „Casinó” sör különlegesség!

Malátá tartalmánál fogva gyógyhatású, orvosok által gyenge és vérszegényeknek különösen ajánlva.

Kérjünk mindenütt a praktikus „Korona” dugóval ellátott Nagymihályi „Korona” és „Casinó” sört.

A „Korona” dugaszolással ellátott üveges Nagymihályi sör ugyanolyan mint a friss csapolás.

Müller Adolf

DEBRECZEN,

➔ Margit fürdő telep. ⚡

Telefon 281. sz.

Tel. 281. sz.

A legolcsóbb „Czipők” bevásárlási forrása.

Neumann Testvérek cég

Telefon 434.

„a Tiszapalotában Piacz-u. 18. szám.”

Telefon 434.

Rendkívüli alkalom.

Női borjubőr	czuggos	2.60	↓	Férfi vikszosbőr sima	2.75
	fűzős	2.60	↓	borjubőr betétes	3.--
„ Chevrobőr	czuggos	3.75	↓	„ „ Bergst	3.50
„ „	fűzős	3.75	↓	„ Chevrobőr czuggos	4.50
„ „	gombos	4.--	↓	„ „ Bergst	4.50
„ Boxbőr	czuggos	4.--	↓	„ Boxbőr czuggos	4.50
„ „	fűzős	4.--	↓	„ „ Bergst	4.50
„ „	gombos	4.25	↓	Fiú borjubőr czuggos és bergst	2.50

Gyermekek borjubőr faszeges 1 frt. 40-től és leány 1 frt. 80-tól feljebb. Kalapok, sapkák, fehérművek és nyakkendő: csodálatos olcsón. Erős fiú és férfi Csizmák nagy választékban és olcsón kaphatók.

Legjobb a Békési Róza „**CSONT**” szappana.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontal minden szó 4 fillér, a egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. — Vidéki tudakozásnál tessék választéket csatolni.

Vigyázzon! Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, Canavász, Női ruha szövet, ág- és asztalterítő, szövet- és csipke függöny, fűtő és nagy szőnyegek. Paplany és flanel-takarók, férfi- és női felöltők, kész férfi- és női öltönyre vagy tükör, kép és butor a mai naptól fogva olyan olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próba bevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Figyelem! Villamos világítást, erőátvitelt, telefonok, villámhárítók, villamoscsengők be rendezését, javítását, évi jókarban tartását egy helyben, mint vidéken legutányosabban eszközöl

Földvári L.

Debreczeni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat Kossuth-utca 1. szám az udvarban. Villamos felszerelési cikkek, műszerek, kerékpárok és alkateszei legolcsóbb bevásárlási forrása. Képes árjegyzék ingyen. Telefon: 168 szám. Nálam megrendelt villamos világítás és erőátvitelnél, csatlakozó vezeték is rendezek be. Tanuló felvétetik.

Jó családból való 3—4 gimnasistát teljes ellátásra felvesz intelligens uri család. Darabos-utca 54.

Piacz-utca 72. szám alatti Lukács palotában egy szép nagy üzleti helyiség megfelelő pinze és mellék-helyiségekkel 1908. november 2 től kiadó. Értekezni ugyanott az ügyvédi irodában.

Tetőcserép, olcsóbb, jobb, szebb a közönséges cserépnél. Kapható Fülöp mézkereskedőnél Homokkert-utca 121.

Boros hordók és taposó kádak használt és új minden nagyságban kaphatók. Új hordókról nagy vételvel külön ajánlat. Péterfia 76.

Teljesen új fűszer-stelage azonnal eladó. Értekezni Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében Városház utca 2.

Liszt stelázi és pult (egész lisztkereskedői berendezés) olcsón eladó. Miklósu-utca 22.

Jó házból való 1—2 gimnazista uri háznál teljes ellátást kaphat. Darabos-u. 56.

Keresztény uri háznál butorozott szoba kiadó két theologus részére. Darabos-utca 56.

Tankönyvek féláron!

Az összes fiu és leányiskolákban használandó tankönyvek, az új tantervhez alkalmazva **Féláron** kaphatók **Harmathy** antiquariumban. **Fűveskert utca 14.** Iskola táskák feltűnő olcsón!

Különbejárati csinosan butorozott szoba azonnal kiadó Kossuth u 31. szám.

Modern kisebb lakások: Két szoba mellék-helyiségekkel november 1 től. Egy szoba konyha azonnal kiadó Darabos utca 56. szám. Értekezni lehet Erzsébet-ut 4. sz. alatt.

Egy ügyes szabósegéd, aki női confekcióit már dolgozott felvétetik Rózsa fele Áruházban, Kistemplombazár.

Eladó vaspénzszekrény Egy álló íróasztal alakú Wertheim szekrény igen jó karban eladó. Hol? Megmondja a kiadó hivatal.

Fagyapott szőlő és gyümölcs esomagolás hoz kapható legolcsóbban Kontsek Gézánál.

14—16 éves fiu irodai küldöncnek fizetéssel felvétetik. Czim a kiadóba.

Épület műlakatos ipar szakkereséj elsajátítására jó házból fiuk tanulóak felvétetik. Czim a kiadóba.

Vén kert 65. számú ház eladó. Értekezni Bethlen u. 25.

Egy ebédli inga-óra eladó. Deák Ferencz-utca 9. I. 6.

Egy jó varrónő azonnal kerestetik. Czim a kiadóba.

Kitűnően képesített, kitűnő gyakorlatu tanítónő megánórákat ad, vizsgákra kitűnően előkészít felelősség mellett. Czim a kiadóhivatalban.

Házmaster felvétetik Széchényi-u. 44. sz. alatt.

Peérban Szilágy megye mint egy 100 vóka finom faju alma helyben átvételre eladó. Értekezni Szent Anna-u. 32 szám.

Kopirprés jókarban levő megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Jó házból való fiu üveges tanulóknak felvétetik Blattner József Csapó-u. 1.

Jó családból való a középiskola alsóbb osztályába járó tanuló intelligens izr. családnál teljes ellátásra felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Tüzifa cser, tölgy, bükk, gyertyán, vargafa vasuti kocsinként, ölenként és felvágva kicsiben és nagyban kapható **Hegedüs Emilnél** Miklós-utca 7. szám.

Keresztény árva leány pénztárnoknői vagy irodai állást keres. Czim a kiadóba.

Az ebesi állomáson az indóház háta megett levő 12 hold és 1309 négyszögöl buza-termő szántóföld szabad kézből eladó. Értekezni Piacz utca 85. szám alatt.

Iskola cikkek

könyvtáskákat, könyvszijkákat, tokk és tolltartókat, tentatartókat, palatáblát, írót, tollat és köironokat olcsón csakis a

Párisi nagy bazárban

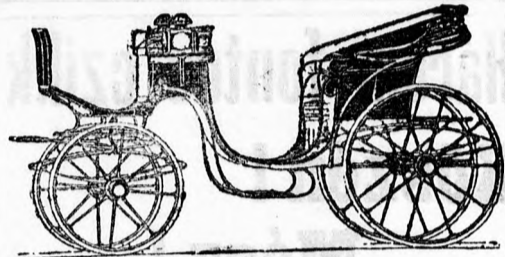
lehet vásárolni.

LÁSZLÓ ZSIGMOND állatorvosi-rendelő

irodája
nagy és kis állatok részére
Csapó-utca 30. sz.
Telefon 558. szám.

Fábián László

kocsigyára
DEBRECZEN, Halvan-utca 61. szám.
Alapított 1901-ben.

Raktáron tart mindennemű nintót és hajtókocsit. Régi kocsikat ujkra hecserél. Jó karban levő javított kocsik mindig raktáron vannak. Javításokat olcsón és pontosan eszközöl. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Legbiztosabb szíptőszőr a

Fáy-féle Arcz-Grém

hatása csodás!

Szípit, fiatalít! Legkitűnőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztátalanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzá való „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban

1—2—3 koronás üvegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és hasonszeri gyógy-szereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél
DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.
„Arany egyszerű” gyógyszerár.
Telefon sz. 496. Telefon sz. 496.

Csinos Grace, finom Svéd és tartós szarvasbőr

keztük

hölgyek, urak és gyermekek részére óriási választékban

Schön Sándor

Koztű, kötszer, és orvosi műszertárban
Debreczen, Piacz-u. 12. sz.
Stenczinger ház.

Rose Dezső

ékszerész

Debreczen, Piacz-u. 55.

(Hungária mellett.)

Elismert legmegbízhatóbb be-
vásárlási forrás.

Bankegyesület

résztvénytársaság

Debreczen, Piacz-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ága-
zataival.Leszámitol váltókat, utalványokat,
nyílt tételeket stb.Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt
nyújt bekebelezés mellett földbirtó-
kokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskére, folyó
(chek) számlára, pénztárjegyekre, ésVállalkozik minden egyéb bank-
ügylet kötésére is.

Az igazgatóság.

Donngán és Somossy

Menyasszonyi kelengye, szőnyeg áruháza
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Megérkeztek az

Őszi idény újdonságai

Női ruhakelmék, Flanelek, sely-
mek, ruhadiszekben.

Óriási választék!

Prelovsky András

elsőrangu katonai és polgári szabó-üzlete bel- és külföldi szövetek
valamint hadi felsz. ereleési cikkek nagyvárosi raktára

Debreczen, Kossuth-utca 4. sz.

Elvállal a legújabb szabású és a legnagyobb igényeket is kielé-
gítő katonai, vasuti és sport egyenruhákat, polgári öltönyöket,
valamint magyar, dísz- és viselő ruhákat, papi reverendákat,
palástokat és fővegeket a legjutányosabb árak mellett készítik.

Ugy tényleges, mint tartalékos tisztek és

Egyéves önkéntesek

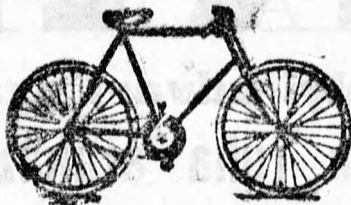
a legelegánsabban szabályszerint kiváló olesó árban felszereltetnek. Az anyag
jó minőségért valamint előírás szerinti elkészítéséért felelőséget vállalok

Árjegyzékkel és felvilágosítással szívesen szolgálok.

Iskola öltönyök

valamint férfi öltönyök a legolcsóbban

Grünfeld Adolf és Társánál

Debreczen, a kistemplom mellett
kaphatók.Kerékpárosok el ne mulasszák Debreczen
és Vidéke legnagyobb kerékpár raktárát felke-
resni, hol a hírneves

Puch és Viktoria kerékpárok

eredeti gyári árakban, kedvező fizetési feltételek
mellett kaphatók.Kerékpár alkatrészek ugymint Gumik, acetilin lámpák, csengők, kürtök,
nyergek, nagy raktár felhalmozódás miatt 25% árleengedéssel kaphatók.Kerékpár javítás, Zománcozás és Nickelkezés jótállás mellett elvállal-
tatik. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Tisztelettel

ROSENBERG és HAMMER DEBRECZEN

Piacz-utca 8. szám, a kereskedelmi akadémia épületében.

Kovács Gyula és Társa

női és gyermek felöltők divatterme

DEBRECZENBEN, Főtér 55. (Hungária kávéház mellett.)

Az őszi idényre a legnagyobb választék őszi színes és fekete felöltőkben a legújabb kivitelben.

Leány felöltők és gyermek kabátok minden színben és nagyságban.

Téli kabátok posztóból, fekete és divatszínben.

Selyem, Plüshe kabátok.

Szőrmevel bélelt Bundák.

Téli gyermek felöltők és kabátok.

Valódi szőrme kabátok, szőrme és toll Boák, Karmantyuk, dus választékban.

Szövet, selyem és csipke blousok, kész aljak és pongyolák minden divatszínben.

Az itt felsorolt cikkek a legolcsóbb szabott árak mellett egyszerűtől a legfinomabb kivitelig.

Hépes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Hépes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

ISKOLA ÖLTÖNYÖK

Óriási választékban kaphatók **Gerő E. Ernő** férfi, fiu és gyermekruha áruházában

Debreczen, Piacz-u. 41, a nagytrafikkal éppen szemben.

Rendkívül olcsó árak.

Sikerült vétel.

Gyönyörű szép kelméket vettem 120 cm. és 140 cm. szélességben, már 45 krtól kezdve.

Három és 5 méteres maradékokat eddig nem létező olcsó árban árusítok. Finom, széles szőnyegnek métere 30 kr.

5 rétű fiu- és férfi gallér drb. 12 kr.
5 rétű kézelő fehér és színes párja 18 kr.

Sugár Dezsónél

Piacz-u. 19. Bika mellett.

Villamos-világítási és erőátvitel

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

A Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni építésvezetősége

(Piacz u. 72.) által készíttetnek.

Szaksterü felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítótetek, csillárok és szerelvények dus választéka.

Telefon 568. sz. Telefon sz. 568.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Zavatzky Leó

Debreczen, Piacz-utca 16 sz.

Bika szállodával szemben.

Női blousok és gyermek ruhák

nagy választékban.

Női, férfi és gyermek alsó trico ruhák, harisnyák, keztyük, női és gyermek kötények, gallérok, nyakkendők, csipkék szallagok, Női-, férfi, és gyermek f-hérműek.

Olcsó árak! Művirágok! Pontos kiszolgálás!

Nemcsak Debreczenben

hanem az egész Magyarhonban el van ismerve, hogy a legtartósabb tehát a legolcsóbb ruhák egyedül

NEUMANN M.

cs. és királyi udvari szállító

férfi-, fiu, és leány gyermek ruha áruházában szerezhetők be, Debreczen, Piacz-u. 51. (Csanak ház.)

Linoleum Gyári Raktár Haas Lipót Debreczen, Piacz-u. 49.

Az országban 18 gyári raktár.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát linoleum, ebédülő, futó, mosdóelő, valamint egész szobák beborítására, szép parquett és szőnyeg mintákat.

Ugyancsak kaphatók legújabbán keresztül dolgozott mintában, az ugynevezett Inlaid linoleum, melyen a minta soha le nem kophatik.

Nagy raktár visszamaradt árukban, valamint maradékokban, mit leszállított árakban árusítok.

Nagy raktár még:

Asztalterítők.

Asztal futók.

Táloza terítők.

Kredenz takarók.

Bőrvásznak minden színben.

Valódi Reithoffer ágybetétek.

Bevásárlási táskák.

Iskolatáskák és szíjjak.

Valódi orosz gummi sarkok.

Gummi szivaosok.

Gummi szallagok.

Kaucsuk kézelők és gallérok.

Gummi osövek, és sok más

szakmába vágó dolgok.

Telefon 644. szám.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piacz-utca 49. szám a főpostával szemben.

Deb

ELŐF
Helyben:
Egy óra.
Negyedévre

A néppárt

De

Tagadhatatlanul a gyűlés pártjai len szervezett, dacára, hogy is a koalícióba annyira föntart teret tudott bi pártban is, sz nek érvényt sz Ebben a szerv is. Ezt adta t vacsoráján, an a párt alelnök általános hely

— Nekünk van bec gettenségi-párt nak és a n azonban elvfe se képzelhető, párt nem jár

Igaza van a koalíció is kettő részéről. adta a szabad a függetlenség radt hü önma adott fel sem kozó, radikál becsülnie a le get és követk liberálisabb k tagadast.

A néppá ronázza. Bizt resztényszoci mostani feler tart, koalíció ségre és kor

Ez a D függetlenség tot, ha ez le és elvtelenség tagadott par a becsületes és mértéklet

A régi gát, a reakc Elkopott jels fognak el a elvüpartnak csatlósai sen

Ká